

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala

NYMBURSKÝ PÁBITEL

číslo 79

Na předpremiéře filmu *Hrabalova chata* se sešli v restauraci U Pramene tvůrci, protagonisté i podporovatelé jeho vzniku. Více na str. 7.

Dvacáté páté Hrabalovo Kersko

- sobota 18. května 2024 -

- 9:00 Odjezd autobusu (zdarma) od vlakového nádraží v Nymburce (náměstí, Zvěřínec, Sadská, Třebestovice, Sadská, Hradištko, Kersko)
- 10:00 Cyklojízda z Nymburka / Posezení U tří koček
- 10:00 U Pramene / Pochod po místech, která měl Bohumil Hrabal rád (historik Pavel Fojtík)
- 10:00 – 17:00 Hrabalova chata / Polabské muzeum Poděbrady
- 12:00 – 18:00 Kulturní program v lesní zahradě Ateliéru Kuba, moderátor Vít Špínka
- 12:00 To jo Band / hudební skupina
- 13:00 Slavnostní zahájení – Jan Červinka, Lukáš Toman Paclt, Jana Kubová
- 13:10 Představení projektu: Hrabalova chata – Hejtmanka Středočeského kraje Petra Pecková, zástupci Středočeského kraje, Jan Vinduška...
- 13:20 Divadelní představení – Divadelní soubor Hálek Nymburk: „Postřížiny“
- 13:50 Bára Štěpánová – hudební vystoupení
- 14:20 „S Bohumilem na věčné časy“ – Pavel Dostál – o výstavě kreseb a kariatatur v Lesním ateliéru Kuba
- 14:30 Jan Řehounek – nová kniha: „Biografická data života a díla Bohumila Hrabala a osob a událostí úzce souvisejících“, Jiří Černý – nový turistický průvodce: „Polabím po stopách Bohumila Hrabala“
- 14:40 Jakub Hübner – hudební vystoupení
- 15:10 „Domácí úkoly Zuzany Maléřové“, host: Radek Melša
- 15:30 Alžběta Bohdanová – hudební vystoupení
- 15:40 Bronislav Kuba – nová kniha „Slavnosti sněženek – třetí setkání v Hrabalově Kersku“

- 16:00 Hosté: režisér Petr Koliha, herci Iva Hüttnerová, Petr Brukner, Jitka Zelenohorská, Pavel Nový...
  - 16:30 Předání ceny za šíření dobrého jména Bohumila Hrabala Zlatý Cassius
  - 16:40 Vyhodnocení soutěží a vědomostního testu – Knihovna Nymburk
  - 17:00 – 18:00 Radůza – hudební vystoupení
  - 18:15 – Odjezd autobusu (zdarma) od Ateliéru Kuba směr Nymburk
  - 18:30 Pohoda – hudební vystoupení, volná zábava
- neděle 19. května 2024 -**
- 14:00 Slavnosti sněženek – divadelní představení souboru Hálek, Nymburk
- VÝSTAVY:**
- „Život a dílo Bohumila Hrabala“ / Vlastivědné muzeum Nymburk
  - „S Bohuilem na věčné časy“ – výstava karikatur / Lesní ateliér Kuba
  - Hrabalův poesiomat – audiokázky Hrabalových knih
  - Dětský koutek u poesiomatu / Knihovna Nymburk
  - „Vycvakni se“ – fotokoutek
  - Postřížinské pivo, Kafe Kersku, Kerská limonádovna, Víno z Klučova a další občerstvení...

Libické vzpomínky na Bohumila Hrabala

Česká televize nabídla v pondělí 11. března v rámci publicistického pořadu Reportéři ČT reportáž nazvanou Hrabal z pásky. Vzhledem k tomu, že patřím k pamětníkům návštěv Bohumila Hrabala na evangelické faře v Libici nad Cidlinou, kde vše probíhalo, dovořím si pár letmých vzpomínek na vysvětlení.

S bývalým členem Jonáš klubu Jiřím Hofmanem jsem se seznámil při jednom z klubových srazů, snad na Zeleném pruhu. Jiří tehdy rád přijal moje pozvání na předvánoční setkání se zmíněným spisovatelem. Do Libice přijížděl v letech 1981–1984 a Hrabalovy adventní promluvy natáčel na malý kazetový magnetofon. Připomínám, že vše se odehrávalo zhruba před čtyřiceti lety a už se na mnohé spíše pozapomnělo. Vloni však Pavel Hošek (autor „Evangelia podle Jaroslava Foglara“), profesor religionistiky Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy, zachytil informaci (snad od Tomáše Mazala), že existuje nějaká nahrávka z té doby. Vzápětí došlo ke kontaktu s libickou farářkou Martou Zemánkovou, která oslovila několik pamětníků. Strípky vzpomínek se pomalu vynořily a tak jsem poslal zprávu s kontaktem na Pavla Hoška Jiřimu Hofmanovi. Vše dopadlo dobře a staré nahrávky se podařilo převést do digitální podoby a snad už jsou uloženy i v Památníku národního písemnictví. Výsledkem nově nalezených materiálů je i nová publikace Pavla Hoška „Evangelium podle Bohumila Hrabala“. Je zřejmé, že tento spisovatel dokázal být velice citlivý, myšlenkově a spirituálně hluboký, ale na druhé straně i hrubý. A stále neexistuje jeden správný výklad jeho tvorby. Celá záležitost zaujala režiséra ČT Davida Vondráčka, který připravil zhruba devítiminutový pořad, ve kterém se objevily vzpomínky a postřehy týkající se Hrabalových libických návštěv a především duchovního rozměru spisovatelova díla.

Milan Čejka

Otevřená chata a bankovka

V pátek 17. května oficiálně, v sobotu u příležitosti Hrabalova Kerska bude slavnostně otevřena po rekonstrukci Hrabalova chata v Kersku. U této příležitosti vydalo Polabské muzeum v limitovaném nákladu sběratelskou bankovku 110 let Bohumila Hrabala. Grafik Matěj Gábriš opatřil líčcovou stranu portrétem B. H., kočkou a železniční výpravkou, na zadní stranu použil kerskou chatu.

V doprovodu hejtmanky Středočeského kraje Petry Peckové navštívil při svém dvoudenním výjezdu do Středočeského kraje prezident Petr Pavel i Kersko. Nejprve poskytl u restaurace Hájenka interview novinářům a pak se pěšky i s manželkou Evou vydali na procházku částí stezky Po místech, která měl Bohumil Hrabala rád kolem Svatojosefského pramene k Hrabalově chatě. Ředitel Polabského muzea Jan Vinduška jim ukázal rozpracovanou rekonstrukci objektu a vyslovil přesvědčení, že se u příležitosti Hrabalova Kerska otevře veřejnosti.

Slavnosti sněženek

třetí setkání v Hrabalově Kersku

Kniha sedmadvaceti rozhovorů je volným pokračováním dvou knih předešlých („Slavnosti sněženek – lidské osudy a odhalená tajemství v Hrabalově Kersku“ a „Slavnosti sněženek – setkání s Bohumilem Hrabalem a jeho dílem“). Opět jsem se setkal s mnoha zajímavými lidmi, které jsem vyhledal a oslovil. Potěšilo mě, že mě „pustili dál“ a otevřeli mi svá srdce...

Vzpomínáte na filmy „Sběrné surovosti“ nebo „Něžný barbar“? Jejich osudy rozebírám s Michalem Herzem a Petrem Kolihou. Víte, co spojovalo nebo co rozdělovalo Bohumila Hrabala a Jiřího Menzela? I o tom hovořím s Mílou Řádovou. V první části knihy – Lidé z filmového světa – najdete také vzpomínky Jiřího Lábusa, Jaromíra Hanzlíka, Pav-

la Nového, Oldřicha Vlacha či Jaroslavy Kretschmerové, a to na jejich role (nejen) v hrabalovských filmech...

Dílo Bohumila Hrabala je stále žádáno i v zahraničí. Mnohé o tom vědí Lidé z literárního světa. Spisovatelka a překladatelka Monika Zgustová z Barcelony i polský spisovatel a překladatel Aleksander Kaczorowski napsali m.j. Hrabalovu biografii. Víte, proč? Kdo vlastní autorská práva k vydávání Hrabalových knih ve světě? Objasní vám to Daniel Roth z Curychu. Za jakých okolností se v přelomovém roce 1989 seznámil Bohumil Hrabal v Chicagu s vědcem a vynálezcem léků Jaroslavem Kynčlem? Jak ten vzpomíná na Hrabalovu múzu Dubenku?

Věděli jste, že slavná filmová scéna s bizarním lovem divokého prasete ze

„Slavností sněženek“ má reálný základ? Opravdu byl divočák zastřelen přímo mezi dětmi ve škole? Dozvíte se to ve třetí části knihy – Lidé z Hrabalova okolí. Historik Pavel Fojtík vás seznámí s připravovaným otevřením Hrabalovy chaty pro veřejnost, ale také s historií celého lesního městečka – Kerska, kam nedávno zavítal i britský velvyslanec Matt Field. Jak se mu tam líbilo? Závěrečný rozhovor mi poskytl lékař Pavel Dungal, který byl s Bohumilem Hrabalem v jeho poslední, osudný den...

Touto knihou vzdávám hold Bohumilu Hrabalovi, jednomu z největších českých spisovatelů dvacátého století, který nám – a věřím, že i našim potomkům – zanechal obsáhlé a moudré dílo...

Bronislav Kuba

ODEŠLI ZA SVÝM REŽISÉREM

Oblíbená herečka Zdena Hadrboľcová zemřela 16. listopadu 2023. Do paměti se nám vryla jako paní vedoucí, která prodala panu Junkovi plnou síťovku potravin, které nechtěl, a žádala ho, aby slepil prdýlku andělíčkoví na rozbitém talíři. V červnu 2007 se zúčastnila veřejného čtení z Hrabalových děl u příležitosti stého výročí postavení budovy nymburského gymnázia a 23. května 2009 byla hostem na 11. Hrabalově Kersku.

Opustil nás rovněž Vladimír Jilemnický, který spolu s Jiřím Fialou tvořili dvojici natěračů „Zahrádkáři Kersku“ ve filmu „Slavnosti sněženek“. Na Hrabalově Kersku byl častým hostem.

~ Dvě nostalgické vzpomínky ~

Je nám líto, že odešly další dvě osobnosti, jež se podílely na filmu „Slavnosti sněženek“, který se natáčel v roce 1982 v Kersku (premiéra o rok později).

Zdena Hadrboľcová (1937–2023) ztvárnila roli paní vedoucí z prodejny smíšeného zboží...

Na otázku, kdy se poprvé setkala s Bohumilem Hrabalem Zdena Hadrboľcová odpověděla: „To mi bylo dvacet a byla jsem v posledním ročníku divadelní fakulty. Václav Lohniský mě angažoval do libeňského divadla (Divadlo S. K. Neumanna, dnes Divadlo

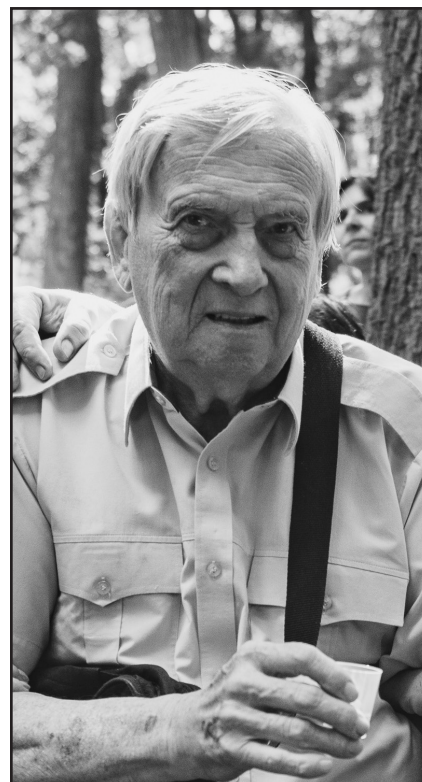
Zdena Hadrboľcová v Kersku

pod Palmovkou) které bylo na počátku svého krátkého hvězdného období. Mělo za sebou Brechtovu Matku Kuráž, Millerův Pohled z mostu... Před sebou Albeeho Kdopak se by se Kafky bál a Planchonovy Tři mušketýry. Se staršími kolegy jsem si tehdy moc rady nevěděla, ale okamžitě jsem si začala povídat se zajímavým modrookým pánem z techniky. Byl to Bohumil Hrabal...“

Vladimír Jilemnický (1937–2023) byl jedním z komické dvojice natěračů napsu: ZAHRADKÁŘI KERSKU. Tím druhým byl Jiří Fiala.

Na otázku, na koho z herců z filmování vzpomíná, Vladimír Jilemnický odpověděl: „Pan Hrušínský byl skvělý. I v mezičase, když se netočilo, byl civilní, bez přehnaných gest. Nehnutá kamenná tvář i v pauze. Tiše seděl a pozoroval. Všechny herce jsem ale neznal. Výborný byl Petr Brukner. Scénář mu předepisoval, že musí zvracet u plotu, opřený o sloupek. Řikal: „No tak já jsem se sem přijel za pár stovek jen vyzvracet.“ Herečka z Moravy, která hrála hospodskou, Marie Spurná, ta se mi líbila opravdu i jako ženská. Byla hezká, jemná. Líbila se mi scéna, když se naháněli se Schmitzerem okolo trabantu. Do té doby jsem nebyl divadelním znalcem, ale potom, když jsem ty lidi poznal osobně, už jsem je sledoval i v jiných filmech a divadle.“

Bronislav Kuba

Vladimír Jilemnický

Velikáni z Libně

Městská část Praha 8 uspořádala ke 110. výročí narození Bohumila Hrabala a 100. výročí narození jeho soupeřníka Vladimíra Boudníka v kulturním centru Velký mlýn v Libni a v letním kině mezi od 18. ledna (pokračuje až do 27. července) mimořádně pestrý festival:

Retrospektiva filmů na motivy knih Bohumila Hrabala: 18. ledna – Obsluhoval jsem anglického krále, 15. února – Skřivánci na niti, 14. března: Něžný barbar, 11. dubna: Perličky na dně, 9. května: Ostře sledované vlaky, 6. června: Fádni odpoledne a Sběrné surovosti, 25. června – Postřižiny, 26. července – Slavnosti sněženek, 27. června – Příliš hlučná samota. Filmové projekce jsou spojené s besedami a 25. května proběhne divadelní představení pod širým nebem Postřižiny.

Doplňkové akce: 26. března – beseda s Jaromírem Hanzlíkem, 28. března: beseda s Oldřichem Kaiserem, 23. dubna – přednáška o Vladimíru Boudníkovi a beseda s výtvarníkem Václavem Špalem, 23. května: promítání dokumentárních filmů o Bohumilu Hrabalovi a beseda s režisérem Oliverem Morgensternem Malinou, ukázky z knih čte Jakub Albrecht z Divadla Pod Palmovkou.

Od 18. března do 26. května výstava Vladimír Boudník a Bohumil Hrabal (výstavu o Vladimíru Boudníkovi připravil Petr Placák, expozici Momenty z Hrabalovy galaxie připravili maďarští obdivovatelé B. H. a jeho díla).

Zemřel náš kamarád

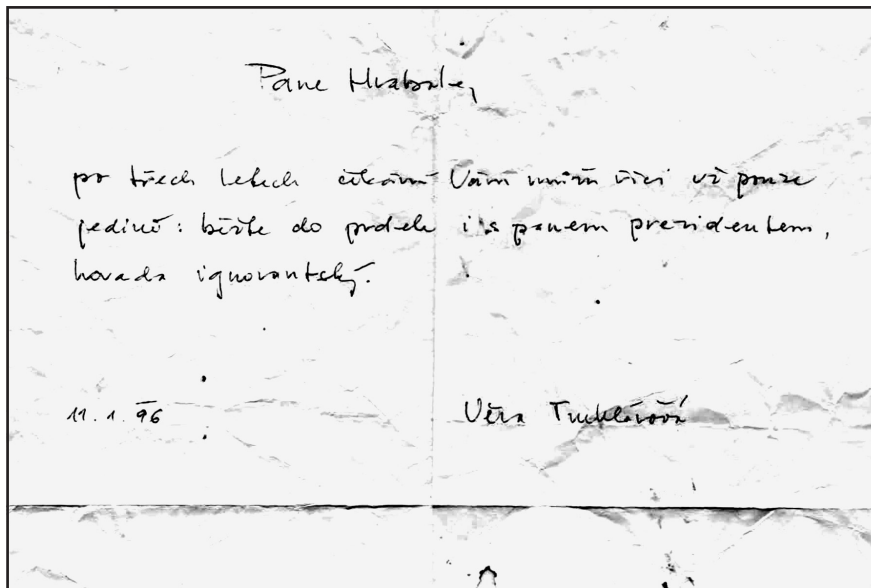
Ivan Kott s Radko Pytlíkem

V druhém březnovém týdnu nás zaschočila smutná zpráva – 11. března odešel ve věku nedožitých 88 let Ing. Ivan Kott.

Byl blízkým přítelem Bohumila Hrabala. Ve dnech jeho hospitalizace v nemocnici Na Bulovce ho téměř denně navštěvoval a byl jedním z posledních, kdo s ním před jeho nešťastným skonem hovořil. Jako člen Klubu čtenářů Bohumila Hrabala často přispíval do Nymburského pábitele a pravidelně se zúčastňoval Hrabalova Kerska.

Z korespondence Bohumila Hrabala

- pošta převzatá -

S poštovním razítkem s datem 12. 1. 1996 byl ze Semil odeslán na adresu „Pan Bohumil Hrabal, alej č. 24, Kersko, pošta Sadská“, dopis podepsaný „Věra Truhlářová“.

STAROHRADSKÉ VZPOMÍNKY

Na zámku ve Starých Hradech se 20. srpna 1996 konala vernisáž výstavy tří výtvarníků – Josefa Jíry, Jaroslava Klápštěho a Vladimíra Komárka. Její součástí byla beseda moderovaná literárním historikem a spisovatelem Ludvíkem Kunderou. S recitací básní do programu vstupovali Jiří Bartoška a Jiří Adamíra.

„A kousek od jejich stolu do rohu před obřadní síní usedl muž, který právě odložil neodmyslitelnou pomůcku – baňžek. Pan Hrabal. Dodnes nikdo neví, jak se do Starých Hradů tenkrát dostal, na čí pozvání připutoval z Kerska, které je odtud pořádáný kus cesty. Prostě najednou tu

byl. Seděl na narychlo přistavené židličce, k níž pohotově přibyl „lahváč“ piva (jak bleskurychle reagoval ve slunečném dni znalec těchto situací, přítel mnoha umělců, sobotecký dr. Karel Samšíňák), píše v „Listech starohradské kroniky“ (1/1997) Jaroslav Najman.

A ještě dodává:

„Ke Starým Hradům však patří ještě jedna hrabalovská vzpomínka, ovšem staršího data. V březnu 1980 se tu konala výstava fotografií Milana Jankoviče nazvaná „Pokus o portrét Bohumila Hrabala“. V den vernisáže Hrabal vystavujícímu fotografovi oplatil prolovem „Pokus o portrét Milana Jankoviče“. Jen zasvěcení tenkrát věděli, že autorem cyklu snímků je dr. M. Jankovič, Dr.Sc. – v té době skladový dělník a strážný v pražském Prago projektu. Jeho celoživotní zájem o literární dění a záliba ve fotografování ho přivedly do Hrabalovy blízkosti. Od poloviny sedmdesátých let měl možnost zachycovat Hrabalovu tvář, mohl občas zasedat ke stolu Hrabalových přátel ve světoznámých pražských pivnicích U Sojků, U Pinkasů, U Zlatého tygra a dalších, „kde bylo oko a ucho samo, pan Hrabal soustředěný, plně zapojený do všeho kolem – a zároveň stále někde jinde, kam jsme my nedohlédli ... Směl jsem jej tehdy stíhat hledáčkem svého fotoaparátu, sám neprofesionální, ale oddaný“.

Třetí zprávu o jednání přípravné komise pro oslavy sedmistého výročí založení města Nymburka přečetl Bohumil Hrabal přátelům, kteří se scházeli v pivnici v Kodaňské ulici v Praze. Opět v ní reaguje na zmatené přípravy výročí, kterých se „zmocnil“ městský národní výbor a delegoval do ní své prověřené soudruhy, zatímco ty, kteří s myšlenkou oslav přišli a chtěli jim věnovat svůj čas a schopnosti, odstrkával.

Když tuto zprávu dnes čtu, živě si vybavuji Emila Hrabánka třímajícího mezi dvěma vytrčenými prsty cigaretu a dalekosáhle vysvětlujícího i úplně jasné věci, jakoby slyšel Mistra Jana Seidela, jak se chlubí znělkou, kterou v následujících letech vyhrával městský rozhlas před každým svým vysíláním, a jak místopředseda MěNV Václav Čapek, který se „demokraticky“ prohlásil za předsedu přípravné komise, nervózně přerušuje historika Václava Kořínka, malíře Hanuše Bohmana či archiváře profesora Františka Forsta, kteří pro chystané výročí odvedli největší kus práce.

Hlavním motivem této zprávy je, že se všichni odpovědní činitelé zříkají zodpovědnosti za financování významného výročí.

– hoř –

Zpráva třetí přednesená v Klubu přátel města Nymburka, v pivnici nymburského pivovaru v Kodaňské ulici

Pánové, s potěšením vás mohu informovat o posledním zasedání, které opět hnu- lo se směrem k jubilejnímu roku 700 let města Nymburka. Mohu s radostí konstatovat, že naše práce, to jest práce jak komisí jubilejního roku, tak práce pléna začíná prosakovat do řad publika, a my se nebudeme bát, abychom s chutí zatáhli do práce nejen představitel města, ale i občany, protože jen na slavnostní alegorie a kostýmované průvody budeme potřebovat živé síly dvě sta padesát až tři sta lidí. Hned na začátku zasedání předseda komise s. Čapek s bolestí pravil, že s. Hrabánek si v městě stěžoval na práci jak naší komise, tak práci celého slavnostního pléna, jakoby tato a tamta se už teď jeví jako liknavé, těžkopádné pracující, takže už je skoro nebezpečí z prodlení... a to prosím, řekl s. Hrabánek veřejně. Tak jak to bylo? A s. Hrabánek pravil, ano, řekl jsem to tak nějak, byl jsem dotázán. A kde? Tuším v Národním domě, ano, vzpomínám si, tedy i vím, kdo podal o mně tu zprávu, s. Plachý? Je to tak? Ano, je to tak, pravil s. předseda. A s. Hrabánek pravil, že platí daně jako řádný občan, a tedy že má právo veřejně říct jisté věci, když jsem přímo a jen na ně byl dotázán, moje výpověď byla pravdivá, i když to bylo na schůzi Přátel žehu. A s. předseda pravil dojatě, že i taková pravdivá zpráva může působit zpětně na naše orgány, že právě sám předseda místního národního výboru byl tak informován o té tvé pravdivé výpovědi ve Spolku přátel žehu, že zapochyboval, zda naše plénum a pracovní komise v tomto sestavení, zda jsou schopná udělat jubilejní rok 700 let města Nymburka s patřičnou slávou a politickým dopadem. A s. Teper, místopředseda, pravil, že se ho tato zpráva velice bolestně dotýká, obzvláště když byla pronesena ve Spolku přátel žehu, že stejně, ať tak či onak, ptá se, kdo s. Hrabánka pověřil, z čího pověření podal v tom Spolku přátel žehu pravdivou zprávu? A s. Hrabánek pravil, že byl

Společností přátel dotázán, tak byl jako řádný občan a člen propagační komise povinen říct to, co si myslel. A s. Teper poznamenal, že se cítí dotčen. A s. Hrabánek pravil vítězně: Avšak, pánové, já jsem obhájil I. komisi! A tak jak deus ex machina, zasáhl s. Seidl, hudební skladatel a předseda programové komise, a pravil, pánové, zbavte se dojmologie, já se vystavuju dojmům, předsedkyně propagační komise se vystavuje dojmům, každý se vystavujeme dojmům... já jsem napsal slavnostní symfonický pochod, a slavnostní znělku a taky jsem se musel napřed dojmout, proto, pánové, narazíme ještě v těchto komisích často na hořké mandle. Avšak! My musíme vyhledávat to, co naši práci pojí, ne dvojitě, prosím, je to to samé, jako když na kolejích stojí vytopený vlak a ten vlak... nejede! Já jsem, a dívám se jako house, které se dívá a hledá zrní, pánové, komise musejí už začít pracovat, já pořád se dívám, vidím chlupy, ale zajíc nikde, proto někdo ať vypracuje, nejlepší s. Hrabánek, harmonogram úkolů, takový přehled, abysme se nemuseli dívat do zápisů, už v tomto roce zavedeme harmonogram, a bude naše práce ulehčena. Avšak já jsem se zmínil, že co nevidět předvedu znělku našeho jubilejního roku 700 let města Nymburka, znělku, kterou už příští rok může vysílat městský rozhlas před zprávami, a tak, pánové, obsah té znělky je prostinký, jsou to dva motivy: Já jsem tkadlec od Nymburka a Až se bude u Nymburka suchá lípa zelenat... pánové, to nebudou nějaké housle nebo triangly, já jako výrazové mohutnosti použiju zvony a trumpety, a všechno to pak vyústí do slavnostního pochodu jubilejního roku 700 let, a to bude a je můj skromný příspěvek. Další potom hovor, když napřed předseda poděkoval mistrovi Seidlovi za krásná slova o dojmologii a harmonogramu, a hlavně díky za jubilejní znělku a slavnostní pochod ke slavnosti 700 let města Nymburka, pak ihned se přešlo na jubilejní znak

města Nymburka, znak jak na plakáty, tak do odznáčku do klopy, eventuálně znak na korbílky a taštičky na klíče od domu nebo od auta. S. Teper pravil, že otázka znaku je naléhavá, protože už plakáty biografu a záhlaví místního národního výboru už přímo volá po jubilejním znaku, a že jak jsme se dohodli, znak bude ne renesanční, ale gotický, výtvarná sekce rychle by tu otázku měla vyřešit. S. Hrabánek, jako reprezentant muzeálního spolku, pravil, že kde stojí, abychom se drželi starého městského znaku? Jsme přeci pokrokoví lidé, a nebojme se vytvořit pro novou společnost nové symboly města. S. předseda odpověděl, že v tomto není zatím jasno, že je jubileum 700 let města a ne budování města jako takového. S. Hanuš Bohman pravil, že už nyní pracuje na plakátu, že jeho plakát bude tak komponován, že bude to pohled na město od lávky zdymadel, tedy napřed hradby a vzadu se budou za hradbami tyčit výškové stavby, jako symboly dvou rovin, starého a nového Nymburka, a že všechno bude pojit městský znak a potom říkání, že ten znak už udělal, avšak že s. Hrabal poznamenal a jako doklad přinesl první městský znak z historického ústavu, který potvrzuje shodnost městského znaku se znakem tak jak je U Havrdů, avšak že ta věž má dveře, tedy, řekl mistr Bohman, já tam ty dveře dodělám, eventuálně udělám o několik oken víc, tak jak to je na té pečeti z roku 1361. S. Teper dodal, že jemu se líbí ten městský znak, který už je na Polabanu, dvanáctistupňovém pivu, a na listinách místního národního výboru, že se mu líbí to zelené pozadí, ten zelený pruh zlatého pruhu země české, polabské roviny. S. Sajdl dodal, že ta zeleň by tam měla být. Avšak mistr Bohman tvrdil, že ta zeleň v gotickém znaku města se objevila až v renesanci, že on je tak, jak se plénum už usneslo loni, pro gotický znak, ovšem toho lva musí stylizovat směrem do monumentality a robustnosti, aby měl pěknou hruď

a parádní nejen licousy, ale i chvosty chlupů na kolenou a loktech. S. předseda pravil, pro smilování, podejte nám zprávy další komise, tohleto už jsme přidělili komisi výtvarné, a které znovu uložíme, aby do příštího zasedání už přinesla ten obraz plakátu, ale teď pokračujeme dál. A přihlásil se s. Fryš, pánové, i když začneme pracovat zodpovědně už dneska, tak už je pozdě, já vám musím podat referát o poštovních známkách, a říkám to docela veřejně, že už v roce 1970 jsme psali na federální ministerstvo pošt, protože tam, a jedině tam jsou vedeny emise odznaků 50 měst na poštovních známkách, ministerstvo chce vydat další aršíky, ministerstvo nám taky jedině může dodat pamětní razítka, kterými budeme razítkovat řečené známky, avšak já jsem přišel, když nemohu spát z toho jubilejního slavnostního roku 700 let města Nymburka, že v tom slavném roce nám dojde ještě další slavné jubileum, vy jistě to všichni víte, že nymburská revoluce byla o několik dní dříve než pražské povstání, že výročí třiceti let bude 2. května 1975! A bylo by trestuhodnou nedbalostí, kdybychom tohle jubileum, které nás činí vzácnými, protože žádné české město nepovstalo proti okupantům o tolik dní dřív! A s. Sejdl pravil, že tohle je ohromné, že ale i tohle, zrovna tak jako ostatní jubilea, potřebují nutnou pomoc, že tedy se musí udělat soupis organismů, těch žijících útvarů, které budou uskutečňovat všechna jubilea komplexně... avšak, pánové, já jsem už přespolní, už třicet let nežiji v tomhle městě, a když tak jen ve vzpomínkách, pánové, sestavte mi mapu, obrys ještě letos, kontury slavného jubilea, protože já znám v tomto městě lokality staré, ale já bych chtěl vědět, co když budeme chtít realizovat svoji jubilejní činnost jiřinkovým plesem, kde to bude? Chci znát exteriéry i interiéry, kde budu moci realizovat soubor písní a tanců, kde operu? Pánové, přijde mi, abychom na jubilejním roce umístili někde parní lokomotivu, já chci vědět už maličká náměstí, kde by se mohl postavit ten parostroj, chci taky znát mapu, podle které bych viděl, kde bude stát pódium, kde se budou

rozdávat zasloužilým členům města vyznamenání, protože my musíme zřídit laureátství města Nymburka! A dál, copak mladí si dají prkna na sudy a hned můžou trsat svoje tance, ale já chci vědět, kde se bude tančit Hellerova beseda! Besedu musíme tančit, ale kde? Proto pánové, náš barák je zatím rozestavěný, dobrá, máme čas jej postavit, avšak abychom se nemuseli stěhovat do baráku rozestavěného! To by bylo lepší barák nestavět! A s. Fryš pravil správně, že on to říká docela otevřeně, že když začneme dneska, tak už je stejně pozdě, avšak že nejdůležitější je, že bude ještě tento týden od programové komise, aby sestavila harmonogram vyššího principu, dostat do jubilejního roku všechny nadstavby a nezapomenout na všechna výročí státu a strany, aby ten rok jubilejní, aby byl slavnostní pro všechny složky národa a lidu. S. Hrabánek se přihlásil a připomenul, že možná to, co nyní připomene, že by mělo být zanedbatelné, avšak odkud víme, že to bude v roce 75 přesně sedm set let? Pánové, řekl, máme kybernety, ať výpočetní technika Tesla 200 nám vypočte, zda uplynulo od roku 1275 opravdu plných sedm set let? A současně podávám zprávu, že jsem slyšel, a prosím, co je na tom pravdy, že ještě před jubilejním rokem se má zbourat celá východní část náměstí, a pak tam postavit krásné nízké domky, aby tak vynikla architektura červených cihel krásného portálu chrámu svatého Jiljí? A s. předseda pravil, že to všechno není pravda, že se sice o tom zbourání uvažuje, dokonce že je plánováno, avšak až po jubilejním roce, avšak že čas kvapí, a je potřeba podat zprávu propagační komise, a že prosí, aby předsedkyně tu zprávu přednesla. A s. Vorlíčková pravila, že má možnost nejen jako možnost, ale konkrétní přispívatel, dle kterých by mohla nakoupit suvenýrů celkem za 347 000, že se snažila vybrat jen ty návrhy národních podniků, které by byly nejlevnější. Avšak otázka je tato: Kdo mi to schválí? Kdo mi řekne závazně, abych objednala? Kdo mi to podepíše? Tady mám krásné pohárky ze skla, na nich vidíte už je dokola kolem zlaté lemování, to jsou

sklínky na víno i pivo, tady je těžká sklenka na těžké alkoholy a drinky, už tady je přilepen bronzový znak města Nymburka, tady je návrh na plakát, tady je krásný kalendář, jak listový, ten by přišel na čtyřicet pět korun, ale každý národní náš podnik by si jich koupil desítky na propagaci, tady je kalendář ve formě pásku, posuvný, každá dírka je jeden den, tedy celkem třicet jedna dírek, tady zase je návrh středočeských tiskáren, tohleto, co udělali pro Poděbrady, ty fotografie města a podniků, tak by udělali za tu samou cenu i nám, ovšem musíme se rozhodnout ještě letos, protože letos se přijímají ne už objednávky na rok 74, ale už na rok 75 a to je ten náš rok jubilejní, myslím, že by se měl už dopředu objednat i náš Fotografický almanach, který by přišel odhadem tiskárny kus za osmdesát korun, musí mít hotovou textovou stránku... Kdo mi ale dá písemný rozkaz, příkaz, abych objednala? S. Teper pravil, že musíme udělat ještě dnes konkrétní usnesení, ale aby otázka financí byla posouzena plněm v komplexnosti, tak ať programový referent přednese zprávu o svých rozpočtech, aby se to vyřídl jednou ranou. A s. Hrabánek pravil, tak jak čte z listiny, že nástin rozpočtu je asi tak, že rozpočet muzejní bude 150 000, rozpočet šesti jubilejních dnů 700 let města Nymburka bude 100 000 včetně divadla a alegorických vozů i s přípravou kostýmů a letáčků i znělky, sport že by celkem dělal rozpočtem 40 000 Kčs, publikace 160 000, leporela 30 000 Kčs, suvenýry návratné 250 000 Kčs a nenávratné asi 50 000 Kčs, investice hradeb 30 000 a Ostrova 200 000 Kčs, a výtvarné upravení náměstí v důsledku rozbourání jižní stěny by stálo 100 000 Kčs, takzvané zaplombování náměstí a úprava zahrad a sadů by činila 100 000 Kčs, tedy celkem výdaje přímé by stály jeden milion dvě stě padesát tisíc, ztrátovost by byla asi půl milionu. Tato zpráva, pravil s. Hrabánek, se musí brát s rezervou, projekt dosud není vypracován. S. předseda pak odpověděl, že děkuje za minulou zprávu programového komisaře s. Hrabánka, že však to všechno není tak jednoduché, jak už v minulých komisích

pravil, že první peníze dostaneme tak, že z rozpočtu na školy přesuneme 100 000 na jubilejní rok 700 let města Nymburka, že ale byl ujištěn, že všechno bude kryto, jen se musí zacílit na ty úřady a podniky, které převezmou finanční starosti komise pro slavnostní oslavy. Avšak že jedna skutečnost jej rmoutí, že tady nejsou lidé od tisku? Přeci bylo sjednáno, že na každém plénu komise bude přítomen novinář, že právě přišla radostná zpráva, že v Nymbursku od března tohoto roku je uvolněno místo, vyhrazeny řádky pro zprávy komise oslav 700 let města, že ale nepřítomnost novinářů velice postrádáme, že však ještě prosí, předseda, aby profesor Forst podal svoji zprávu o Sborníku. A pan profesor Forst tichým hlasem pravil, že zprávu už podal, že ji pouze doplňuje, že do Sborníku přispěje rektor tělesné výchovy dr. Sýkora, řečený Kanár, že napíše do Sborníku Nymburk a sport, že do pěti měsíců Sborník bude napsán, a že jej předloží komisi koncem srpna nebo začátkem září, že on našel krásný článek Františka Hrnčíře, učitele v Bobnicích, Aleš v Nymburce, který do sborníku nejen že by mohl, ale musí patřit. Pan Kořínek pak dodal, že napsal knihu o Nymburce, že jí píše jako vzpomínky a dokumenty už třicet let, díky nálezům ve starém papíře ve sběrných surovinách, a nálezům na půdách, že největší objev ale našel na půdě a pak darem od pozůstalých inženýra Kulicha, že ten pán byl tak dokonale ve sbírání zpráv o Nymburce, ale i sběratelem sama sebe, takže v jeho pozůstalosti se našlo několik desítek kufrů nejen pozvánek a vstupenek a lístků a jízdének do divadel

a vlaků, ale i jídelní lístky, zkrátka všechno, oč zavadil, pan Kulich všechno uchoval, a sám po sobě zanechal všechny šle, stočené a označené daty, všechny knoflíky, všechny ponožky, všechny botky, všechny košile, všechny spodky, všechny kravaty, všechny svetry, všechny vytržené zuby, dokonce v lihu i slepé střevo, všechny... A předseda přerušil s. Kořínek a pravil, že čas spěchá, že správně říká s. Fryš, že když začneme dneska, tak už je stejně pozdě, ať s. Kořínek o tom všem podá zprávu, že ještě musí říci plénu, že s. Třešňák od filmu se nabídnul, že Nymburk přijede filmovat, nejen hradby, nejen nové věžáky a nádraží, ale nafilmovat i komisi, že přijede až na podzim autobus pracovníků, kteří nafilmují šoty do týdnů, nebo jako samostatný několikaminutový program, a tak s. Třešňák odvede svůj příspěvek, jako Nymburák, ke slavnému jubilejnímu roku 700 let města Nymburka, že s. předseda se přimlouvá, aby místo těch těžkých sklenic na těžký alkohol se raději nechaly udělat korbely s heraldickým znakem města Nymburka, že by to byla propagace pivovaru a jeho speciálního piva Polaban 12 stupňů, a že by pivovar k tomu mohl přispět značnou částkou, nebo vůbec sám jako svůj závazek k jubilejnímu roku všechny ty korbely koupit a nechat vyrobit sám. Hlavně ale, musíme si všechno rozhovořovat a rozpracovávat tady, všechno sami, my, a jen tady, ne jako s. Hrabánek, když podával zprávu, námi nepověřenou, na schůzi Spolku přátel žehu. Jsem rád, že naše práce už začíná prosakovat do řad publika a přejí hodně úspěchu v realizaci usnesení našich

v těch komisích, které mají tak a tolik práce, že vzniká nebezpečí z prodlení. Ať se proto sejdou podle potřeby jednou za čtrnáct dní, abychom všechno soustředili na slavné jubileum 700 let města Nymburka. Tady ještě maličkost, píše nám občan, proč jsme dopustili, aby z vodárny byla sundána a už tam nazpátek nedána ona krásná secesní z ohýbaného železa uvitá koruna s hromosvodem? Soudruzi, jak chcete slavit 700 let města Nymburka bez té koruny? A já vám jako předseda říkám, že hromosvod tam dáme, ale nač korunu? A vůbec, ještě jedna zpráva, která potěšila, píše nám inženýr Pávek, že na počest 700 let města Nymburka vytýčí slavnou starou cestu, tak zvanou Nymburačku, která vede lesem Kersko, pak polmi za lázněmi Sadskou, a pak kolem Labe do Nymburka, tady, tou Nymburačkou jezdili formani více než před tisíci lety směrem na Vratislav a až do Jižního Novgorodu, takže my budeme mít spojení s Ruskem dávno před těmi 700 lety, dávno tomu bylo, tisíc let, milénium styků Nymburka, dříve Svinobrodu, dávno jsme se stýkali s ruskými kupci a ruským lidem. Myslím, že ta Nymburačka, ta slavná cesta do Jižního Novgorodu by zasloužila ozřejmit a osvětlit, což ukládám kulturně historické komisi, aby vypracovala zprávu do příštího plenárního zasedání.

(Hrabal, Bohumil: Ze zápisníku zapisovatele, Sebrané spisy Bohumila Hrabala, svazek 18, str. 133–140)

Příště: Čtvrtá zpráva přednesená v Klubu přátel města Nymburka a co se dělo okolo chystaného výročí

Osudové čtyřky v životě Bohumila Hrabala

130 let – 4. ledna 1894 se narodila Marie Hrabalová, divadelní ochotnice, matka Bohumila Hrabala, Maryška z Postřižin. Od roku 1919 působila v divadelním spolku Hálek, kde odehrála víc než šest stovek představení. Stala se předobrazem Maryšky v Postřižinách i v další tvorbě svého syna.

110 let – 28. března 1914 se v Brně-Zidenicích narodil Bohumil Hrabal, spisovatel. Dětství a mládí strávil v Nymburce v pivovaru, ale i potom se sem vracel. A to i ve své tvorbě (Ostře sledované vlaky, Postřižiny, Krasosmutnění, Městečko u vody...).

100 let – Do nymburského pivovaru přijíždí v roce 1924 „na krátkou návštěvu“ ke svému bratrovi Francinovi Josef Hrabal – strýc Pepin.

90 let – 19. června 1934 odmaturoval a obdržel vysvědčení dospělosti Bohumil Hrabal.

80 let – Bohumil Hrabal skládá 5. října 1944 v Hradci Králové teoretickou zkoušku a po praxi na nádraží v Dobrovici se stává výpravčím v železniční stanici Kostomlaty u Nymburka.

70 let – Bohumil Hrabal nastupuje 8. října 1954 do zaměstnání v n. p. Sběrné suroviny v provozovně ve Spálené ulici.

60 let – V březnu 1964 vychází Hrabalova povídková kniha Pábitel.

50 let – 28. března 1974 je spisovatel Bohumil Hrabal na zásah stranických orgánů vyloučen z přípravného výboru oslav 700. výročí založení města Nymburka.

40. let – V lednu 1984 má premiéru film Slavnosti Sněženek.

30. let – 11. ledna 1994 je Bohumil Hrabal v pivnici U Zlatého tygra prezidentem Václavem Havlem představen americkému prezidentovi Billu Clintonovi. – hoř –

Ohlédnutí

V lednu roku 1963 napsal středočeský deník Svoboda: „Poutavá povídka nymburského autora Bohumila Hrabala Perlička na dně byla literárními kritiky velmi dobře přijata. M. Blahynka v Rudém právu napsal, že Hrabalova hluboká důvěra v člověka prozařuje všechny jeho povídky. J. Opelik v Kulturní tvorbě vyzdvihuje Hrabalův styl. V literárních novinách M. Jungmann píše, že takových knížek je na našem trhu stále velmi málo. Kniha vznikla jakoby mimochodem, z života žitého s chutí, s vtipem, radostně.“

Za Perličku na dně obdržel Bohumil Hrabal 20. září toho roku Cenu nakladatelství Československý spisovatel.

Jan Koloděj

Dokumentární film ČT

Více než rok navštěvoval režisér Jakub Motejzík Kersko, aby se připravil na natáčení dokumentu pro Českou televizi – „Hrabalova chata“. Film zachycuje plánovanou rekonstrukci spisovatelovy chaty a pohled mnoha zdejších obyvatel na tuto událost. Samotné natáčení probíhalo od jara 2023, film vznikl za podpory Středočeského kraje a Polabského muzea. Pan režisér přivezl hotový film do Kerska 16. listopadu 2023, kdy jej v předpremiéře představil divákům v restauraci U Pramene. V České televizi měl čtyřladvacetiminutový film premiéru 28. listopadu a zhlédnout jej můžete stále v iVysílání na ČT.

Bronislav Kuba

ADVENTNÍ SETKÁVÁNÍ S BOHUMILEM HRABALEM

Začátkem osmdesátých let dvacátého století zajížděl Bohumil Hrabal do Libice nad Cidlinou. Přesněji řečeno na faru místního sboru Českobratrské církve evangelické, která se nachází v těsné blízkosti slavníkovského hradiska. Tady se konala pravidelná shromáždění mládeže a střední generace zmíněného sboru. Hrabalovy návštěvy se uskutečnily v letech 1980–1985 díky přátelským kontaktům skvělého libického faráře, písmáka a také lokálního historika ThDr. Zdeňka Souška s profesorem Aloisem Štorkem, internistou fakultní nemocnice v Praze na Karlově náměstí. Tento lékař měl také chatu v Kersku a patřil do okruhu přátel Bohumila Hrabala. Pro zajímavost lze doplnit, že spisovatel ho někdy důvěrně oslovoval „Aloušku“. Zbývá dodat, že profesor Štork Bohumila Hrabala při libických návštěvách někdy rád doprovázel. Spisovatel tehdy přijel do Libice šestkrát, vždy v době adventu, těsně před Vánoce.

Na přátelské schůzky na faru přicházeli nejen členové sboru, ale i někteří další zájemci o spisovatelovo dílo. Setkání měla křesťansky laděný program, nechyběly četby biblických textů, zpěv a zajímavá, tématicky zaměřená zamyšlení či uvažování.

Z Hrabalových názorů, postojů a filozofických myšlenek bylo zřejmé, že křesťan-

ství také vnímá jako bohatou a nepřebornou studnici inspirace. Kouzelnou předvánoční atmosféru někdy dokázal obohatovat autorskou četbou, takže jsme měli možnost bezprostředního seznámení s jeho vznikající tvorbou.

V roce 1980 vyprávěl o své povídce Setkání čínskému mysliteli Lao-ce' se zakladatelem křesťanství Ježíšem Kristem a ještě přidal vzpomínky na své mládí. V dalších letech se spisovatel ve volných rozhovorech zabýval vánoční tematikou a nabízel zajímavé zážitky, které ho potkaly v uplynulých obdobích. Při setkání v roce 1984 se Bohumil Hrabal poutavě rozhovořil o knize, kterou Raymond A. Moody nazval Život po životě. Americký spisovatel a psycholog se v ní zabývá tematikou posmrtného života a lidských prožitků blízkých smrti. Dalším tématem byl příběh života, ale hlavně velikost Ježíše Krista.

Obvykle se při těchto setkáních sborově zpívaly za doprovodu harmonia koledy a vánoční písně. Nešlo se nevšimnout, že spisovatel se zpěvu neúčastnil. Tichou absencí vysvětloval s tím, že si zpívá, ale tak nějak pro sebe, dovnitř. Vedle toho ochotně odpovídal na otázky, které se hlavně týkaly jeho tvorby, hledání námětů a způsobu psaní.

A přitom všem rád ochutnával nabízené vánoční dobroty. Zatímco všichni přítomní popíjeli čaj nebo kávu, vzpomínám, že spisovatel vanilkové rohlíčky nebo cukroví z lineckého těsta labužnický zapíjel vychlazeným pivem. Součástí setkání byly i autogramiády, mnohý z účastníků těchto setkání se může pochlubit osobním věnováním.

Vše probíhalo v přátelské atmosféře, někdy při tlumeném osvětlení nebo za svitu několika svíček.

V dalších letech návštěvy v Libici ustaly, důvodem byl spisovatelův zhoršující se zdravotní stav a také snad zvýšený zájem Státní bezpečnosti o jeho osobu.

Občas se potkám s pamětníky těchto setkání, kterých však s lety ubývá a vzpomínky se pomalu vytrácejí. Ale hlavně nechci, aby tyto drobné epizody z Hrabalova života upadly v zapomnění.

(Text článku jsem napsal s použitím postřehů současných i dřívějších libických členů sboru, ale hlavně pamětníků: Evy Hlavíčkové, rozené Souškové, Bohdany Veselé, Petra Svobody. Svoji vzpomínku připojil spisovatelův přítel Pavel Misík z Kerska. Dalším zdrojem byla i kronika libického evangelického sboru.)

Milan Čejka

„Kerské polejí je tak hluboké, jak píše Gustav Frištenský, že se tady stratil černochoz jeho profesionální rečkořimské skupiny, a od té doby už ho Gusta nikdy nespatriil...“

B. Hrabal: Slavnosti sněženek

Čítajúc váš nádherný text, Majstre, prišlo mi na um, ako sme sa kedysi s kamarátom Zdenkom viezli krížom cez Muránsku planinu. Na nej by sa určite akoby nič stratilo aj sto černochozov. Sedeli sme

v gazíku patriacemu národnému parku, ktorý šoféroval sám pán riaditeľ. Bol tmavý večer a lialo, ako v prvý deň potopy. Konečne sme dorazili do cieľa, k chate správy parku, stratenej kdesi v lesoch uprostred planiny. Náš sprievodca sa rýchlo rozlúčil a zmizol v mokrej tme. Ostali sme sami, aj keď s milou spoločnosťou. Fľašou rumu, darčekom pána riaditeľa. Urobila dôstojnú bodku za fyzicky, ale aj psychicky náročným dňom. Hoci vlastne nemala.

Najprv sme totiž z pracovných dôvodov navštívili Prednú Horu, miesto, pri vyslovení ktorého na Slovensku zamrazí v zátylku každého chlapa, ktorý kedy, čo i len videl nejakú krčmu. Iba málokoho pritom napadne, že táto liečebňa sa nachádza v krásnom prírodnom prostredí. A ak aj áno, povie si najskôr, len čím ďalej od takej prírody. Na Prednej Hore sa totiž zaoberajú liečbou alkoholikov. Pán doktor, s ktorým sme mali dohodnuté stretnutie na rozhovor do novín, nás nezaviedol do svojej pracovne, ale podľa mňa zlomy-

seľne do miestnosti, kde sa práve začínala pravidelná terapia, pri ktorej sedia pacienti v kruhu a jeden po druhom rozprávajú o tom, čo všetko pod vplyvom alkoholu v živote porobili. Ako chlastali a sloпали a ničili si život i životy svojich blízkych. Každý začínal formulkou, „som alkoholik“. A potom spustil. No, poviem vám,

Muránske dobrodružstvo

chvíľami som mal tisíc chutí odtiaľ utiecť a alkohol sa mi zdal horší než strychnín zmiešaný s cyankáli. Nevieam po koľkom spovedajúcom sa pacientovi pán doktor usúdil, že nám to stačilo a s bleďými až zelenými ksichtami nás odviezol do v tej chvíli najpríjemnejšej pracovne na svete. Nie, nie, poldeci nám nenalial, našťastie servíroval iba kávu. Poviem vám, Majstre, ale som si vydýchol, keď sme stáli vonku pri ceste a čakali na odvoz. Len čím skôr odtiaľ. Neboli sme ďaleko od nepredloženeho vyhlásenia, že už nikdy ani kvapku.

Nešli sme ďaleko geograficky, ale o to ďalej historicky. Na Vysokú skalu, ako som vyčítal z turistickej príručky, na ktorej 935 metrov nad morom, krátko po tatárskom vpáde postavili kráľovský hrad Muráň. Usadili sme sa neďaleko zachovanej vstupnej brány a mudrovali o tom, ako to tam asi vyzeralo v tom šestnástom storočí, keď kráľovské vojsko obkľúčilo a dobýjalo hrad nezákonne obsadený lúpežným rytierom Matejom Bašom. To vám bol naozaj hroz-

ný grázol, ktorý lúpil, plienil, páčil a vraždil každého bez rozdielu. Bohatého či chudobného. Napokon kráľovskí vojaci hrad dobyli, Mateja Bašu zajali a sťali. Jeho hriechna duša možno dodnes blúdi medzi zvyškami hradobných múrov. A možno, že videla aj modernejšiu podobu vojny, ako za čias, keď musela opustiť svoje telo. Hneď vedľa hrad-

ného vrchu sa totiž nachádza Veľká lúka. Je naozaj veľká, dokonca natoľko, že

sa na nej slovenskí povstalci v štyridsiatom štvrtom roku rozhodli zriadiť poľné letisko. Stalo sa však, že namiesto funkčného letiska na Veľkej lúke vzniklo šrotovisko leteckej techniky. Piloti na tom mieste, ako-tak prístupnom iba z jedného smeru, dokázali a zďaleka nie každý iba pristáť. Opäť vraj už neodštartoval nikto. Letci museli mať dojem, že pristávajú na neveľkom balkóne uprostred priečelia rozsiahlej budovy. A ak živí vyliezli z väčšinou poškodených strojov, nevedeli či sa to zbláznili oni sami, alebo tí, čo ich tam poslali.

A tak sme po celodenných zážitkoch sedeli v suchu a teple s tou fľašou rumu a boli radi, že sa nemusíme z povolenej vychádzky vrátiť do protiakoholickej liečebne, že už nie je stredovek, ani Slovenské národné povstanie. Štrngali sme si na zdravie a citovali vašu nesmrteľnú hlášku, že „ve strední Evrope je lepší nevystřízlivět“.

Z nové knihy Petera Pačaja „Slávici z Hradištka“.

PO PATNÁCTI LETECH

Sněženky

Hrabalovu sto desítku připomněli nymburští „Hálkovci“ nastudováním „Slavnostní sněženek“. Vlastně se k nim po patnácti letech v nové podobě vrátili – v roce 2009 je hráli u příležitosti 150. výročí založení svého souboru. Někteří protagonisté si své role zahráli s chutí znovu (Jana Štychová – prodáváčka a nová družka Leliho), Petr Bendl (akademický malíř Junek), Iva Špinková (hostinská), Jaroslav Šturma (myslivce), Pavel Procházka (velitel VB), Milan Kubát (pan Franc).

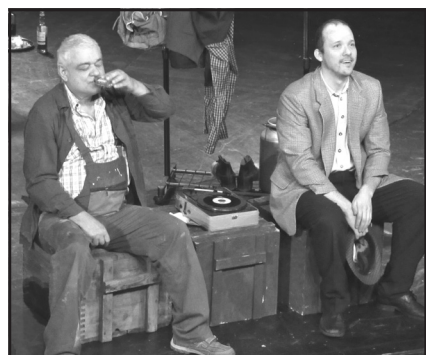
V roli vypravěče, samotného Bogana Hrabala, tentokrát vystřídal (již zemřelého) Zdeňka Válka procitěným výkonem Lukáš Toman Paclt, aby příběh uvedl a posléze vstupoval ve zlomových okamžicích k navození dalšího děje.

Skvělou režijní práci opět odvedl Vít Špinka, tentokrát mnohem vyzrálejší, s důrazem na kvalitu textu a situace, ale i s „pábitelem“ žerty. Dvojici „natěračů“ Zahradkáři Kersku nahradil dvěma dívkami – Petrou Matouškovou a Evou Eliášovou, které rovněž skvěle vyřešily problém pohybu lovců pronásledovaného divočáka – nosily ho na špagátech. Bouři smíchu a potlesku vyvolala scéna „To je dost, že s nás taky jednou vyvez!“; když pan Franc v doprovodu manželky přitlačil na malé kovové kárce dceru a vnuka.

V dalších rolích se představili: Jakub Zeman (Leli), Edita Tvrďá (Francová), Eva Stezková (dcera pana France), Václav Štych (Janeček), Petr Kurtiš (pan Karel), Kateřina Lajtkep (učitelka), Petr Tolma (hostinský), Alexandr Koukol (Heinrich a Trnka), Lucie Vávrová, Amálka Votrubová, Kateřina Ulrychová, Martin Šturma, Lukáš Fiala, Petr Amálkový, Petr Nutil (sousedé a myslivci), Kateřina Magdová, Anežka Stehnová, Jakub Fiala (děti).

V modře zřešené atmosféře závěrečné scény, kdy Leli (Jakub Zeman) vezoucí kamarádům půlnoční dršťkovou polévku padá z kola a umírá, hlediště zapomnělo dýchat, ale vzápětí odměnilo herce neutuchajícím potleskem, při němž se museli několikrát vrátit na scénu. Při poslední děkovače pronesl do hlediště Zemanův Leli svoji oblíbenou repliku, ale v opačném gardu, reagující na vyprodané divadlo: „Máme štěstí, že jste šli právě kolem!“

Myslím, že by i autor literární předlohy odcházel z divadla spokojen. – *hoř* –

Milan Kubát (pan Franc) a Jakub Zeman (Leli)

Účastníci (ne)pietního aktu na hřbitově v Hradištku

Nymburská připomenutí

U příležitosti 110 výročí narození Bohumila Hrabala se v Nymburce uskutečnilo několik akcí.

(ne)Pietní setkání

Na hřbitově v Hradištku se 3. února, ve výroční den, kdy Bohumil Hrabal před sedmadvaceti lety odletěl na křídlech holubů, sešly dvě desítky lidí k neformální vzpomínce.

Uvedení knihy

Profesor Pavel Hošek uvedl 26. března v nymburské knihovně svoji knihu „Evangelium podle Hrabala“.

Komorní setkání

Ve středu 27. března se uskutečnilo ve vestibulu Gymnázia Bohumila Hrabala komorní setkání spisovatelů k narozeninám. Se studenty debatovali Jakub Češka a Pavel Hošek. Následoval projektový den studentů Bohumil Hrabal pro mladší a pokročilé.

Výstava

V hale Městské knihovny v Nymburce lze do konce května vidět výstavu Global Hrabal – Hrabal světový, sestavená z obálek knih o Bohumilu Hrabalovi a zahraničních vydání spisovatelových knih

Konference

Od 25. do 27. dubna se v nymburském kině uskutečnila mezinárodní konference zasvěcená životu a dílu Bohumila Hrabala.

Pod mottem „Bohumil Hrabal neidylický“ zájmeům přiblížila prostřednictvím odborníků od nás i ze zahraničí méně známé a často opomíjené aspekty Hrabalovy tvorby.

Program začal ve čtvrtek na Gymnázium Bohumila Hrabala. Promluvil Jiří Pelán o místech spojených s Hrabalovou tvorbou (Nymburk, Líbeň, Kladno), Pavel Hošek o „pábitelem“ na libické faře. Večer proběhlo scénické čtení povídky „Jetel růžák“ z knihy „Krasosmutnění“ v podání studentů Gymnázia Bohumila Hrabala v Nymburce pod vedením pedagogy Mileny Válkové.

V pátek hovořili Michala Plavec s Markem Ďurčanským. Večer patřil v baru U Strejčka koncertu bratislavské kapely Tornádo Lue se zhudebněnými básněmi Bohumila Hrabala.

V sobotu se konala komentovaná literární procházka Nymburkem včetně návštěvy pivovaru a exkurze do Kerska s historikem Markem Ďurčanským, literárním vědcem Jakubem Českou a teologem a religionistou Pavlem Hoškem.

Publikace

Dva nymburští patrioti a hrabalovci – Jiří Černý a Jan Řehounek – připravili pro výročí praktické publikace.

Jirka Černý vydal v nymburském nakladatelství Ivana Ulrycha nový turistický průvodce „Polabím ve stopách Bohumila Hrabala“. Nakladatelství Kaplanka Nymburk vydalo ubikaci Honzy Řehounka „100 – Biografická data života a díla Bohumila Hrabala a osob a událostí úzce souvisejících: 1814–2014 (+ 10)“.

A ještě navíc oddělení propagace města Nymburka vydalo skládačku s informacemi o Hrabalovi, Nymburku a Kersku.

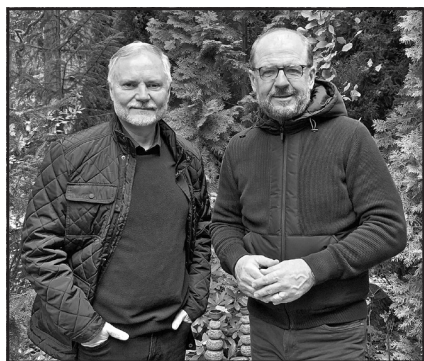
Kde se co šustlo

* Při oslavě svých osmdesátin 23. října v kavárně kina pražské Lucerny obdržel Václav Neckář pamětní list v podobě bankovky s nominální hodnotou 80 Kč. Licové straně dominuje Václavův portrét Miloše Hrmy z oscarového filmu „Ostře sledované vlaky“. Blahopřát mu přišla Marta Kubišová.

Václav Neckář s Martou Kubišovou

* Český rozhlas Dvojka odvysílal 18. listopadu v sobotním „Po Česku“ procházku Hrabalovským Kerskem. Průvodcem Václava Žmolíka byl, jak řekl, „velký kerský patriot a znalec díla Bohumila Hrabala, profesí keramik, Bronislav Kuba“.

Bronša Kuba s Václavem Žmolíkem

* Nakladatelství Novela Bohemica vydalo knihu „Kain“. Hrabalova povídka „Kain“ z roku 1949 existovala do roku 1990 pouze ve strojopisu. Pro autora a jeho příští tvorbu však znamenala - nahlíženo z perspektivy celé jeho další tvorby – iniciační zlom. Autor do ní vložil svou dosavadní životní zkušenost včetně bolestných válečných prožitků, a zároveň dozrál k vlastnímu svrchovanému vyprávěčství, jímž o několik let později uhrane statisíce čtenářů. Motivy z tragického příběhu mladého výpravčího se pak objeví v novele „Ostře sledované vlaky“ a v přepracované podobě v pozdější Legendě o Kainovi.

Výjimečné místo Kaina ve své tvorbě potvrdil autor v roce 1981 v textu „O Kainovi“: „...*Já jsem ten čas, cokoliv jsem napsal, vždycky to bylo psaní v mračnu, nic jiného než touha, posedlá touha psát, pak nic jiného než psací stroj a takový výlev, takové zvracení, taková zpověď toho, co ve mně bylo, co mne ohromovalo, čeho jsem se bál, co jsem ale musel napsat, aby mi bylo líp...*“ V tomto svazku vychází „Kain“ poprvé samostatně, doplněný právě zmíněným textem „O Kainovi“ a dvěma současnými pohledy, v nichž Václav Špale a Tomáš Mazal uvažují o inspiračních a kontextu, z nichž se tato jedinečná Hrabalova próza zrodila.

* Český rozhlas Vltava uvedl premiéru vzpomínkového vyprávění Bohumila Hrabala o výtvarníku Vladimíru Boudníkovi, v podání Igora Bareše.

* Divadlo Bolka Polívky pořádá při příležitosti sto desátého výročí narození Bohumila Hrabala celou řadu divadelních akcí. Jejich středobodem byl v neděli 24. března v židenickém Dělnickém domě večer sestavený z úryvků Hrabalova díla. V režii Iva Krobota vystoupili studenti JAMU, uvedl ho Bolek Polívka.

* Teolog, expert na duchovní rozměr v dílech krásné literatury a plodný spisovatel Pavel Hošek ve svém „Evangelium podle Bohumila Hrabala“ (vydalo Centrum pro studium demokracie a kultury) zásadně nepopírá dosavadní hrabalovské interpretace. Když uzná za vhodné, pokorně z nich cituje, jejich starší zjištění současně rozvíjí, doplňuje, zpřesňuje či prohlubuje. Mírně ale polemizuje s představou, že vzhledem k Hrabalově zálibě v ironii mohou jeho meditace na duchovní témata znamenat úplně cokoli. Tvrdí, že „...*míru ironie a dvojnácnosti lze ve většině textů přibližně rozeznat. A navíc: existují texty, u kterých je zřejmé, že v nich Hrabal vyjadřuje, co si opravdu myslí a co mu leží na srdci,*“ napsal Jan Lukavec v Reflexu.

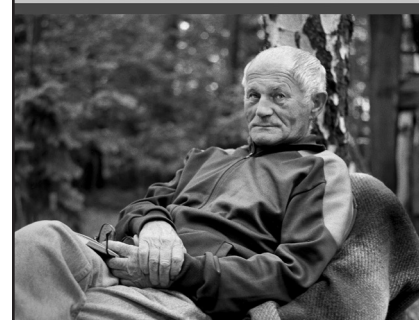
* Městské divadlo v Mostě uvedlo 23. února premiéru „Krasosmutnění“. Vítězslav Větrovec, v dramaturgii i režii, přivádí diváky do nymburského pivovaru i do přilehlého „městečka, kde se zastavil čas“.

V roli Bohumila Hrabala se představil Július Kubaščík, v dalších rolích Jiří Kraus (Pepín), Veronika Týcová (Maryška), Jan Beneš (Francín)... ale uplatnění dostal téměř celý činoherní soubor (dramaturgie Michal Pětík, scéná a kostýmy Katarína Bernášková-Kováčiková, hudba Matěj Štrunc, texty písní Eva Oubramová).

* U příležitosti 110. výročí od narození B. H. byla vydána výroční turistická vizitka a turistická známka. K dostání jsou v Lesním ateliéru Kuba v Kersku, v Infocentru v Nymburce a v Polabském muzeu v Poděbradech...

* Broňa Kuba z Lesního ateliéru Kuba v Kersku byl za aktivity kolem Hrabalova Kerska po zásluze nominován na Cenu hejtmanky Středočeského kraje. Aby tuto poctu stvrdil, vydává další knihu: „Slavnosti sněženek – třetí setkání v Hrabalově Kersku“.

* V sobotu 23. března odvysílala Česká televize reprízu pořadu „Úsměvy“, tentokrát Bohumila Hrabala. Poprvé byl uveden v roce 1998 – však také Jaromír Hanzlík, který za pomoci úryvků z filmů a knížek brilantně provedl diváky spisovatelovým životem, byl ještě relativně mladý.

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Nymburský pábítel, květen 2024. Registrace: MK ČR E 10887. Vydavatel: Městská knihovna, Palackého 1749, 288 02 Nymburk, tel.: 325 512 723. Šéfredaktor: Jan Řehounek, Všechná 1666/6, 288 02 Nymburk, tel. 603 238 523, e-mail: jan.rehounek@seznam.cz. Grafické zpracování: Vladimír Kvíz, Ječná 26, 288 02 Nymburk, tel.: 603 415 060, e-mail: vladimirkviz@gmail.com. Tisk: Tiskárna Bofitisk, Potoční 1847, 288 02 Nymburk, tel.: 737 419 930, www.bofitisk.cz. Pro členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zdarma, volně prodejné výtisky 10 Kč. Náklad 120 ks.